

Üstâd

– GürhanGürses · 24 Mayıs 2013

Ölümünün 30. Yılı dönümünde Necip Fazıl

(1904-1983)

ÜSTÂD

Rahmetle anıyoruz Üstâd'ı. Zahmetin adamıydı o; zordu, adamın canını okurdu kelimelerle. Düşmanı için azaptı dostu için kazançtı. Ele avuca sığmayan bir zekâsı, sarsılmaz bir imanı ve nefsinde inanılmaz bir davası vardı o da İslam'dı. Üstâd'dan pasajlarım olacak bu yazıda. Her çiçeğe konan arı gibi bir oradan bir buradan özler alacağım ol çiçekten bu kovana!

Yalnızdı ki bunu şöyle ifade etmişti: "Ben bir solo şarkıcıyım." Fikri ve kalbi ıstıraplarının kaynağı bu yalnızlıktı yahut neticesi. Çile şairiydi o! Ne kadar da güzel benzetmeler ve ne kadar da isabetli tespitler!

"Gördüm ki ateşte, cımbızda yokmuş

Fikir çilesinden daha büyük işkence!"

Burhan Belge onun için şunları söylemişti: "Necip Fazıl; majüskül harfleri ile yazılmış bir 'ben'dir." Ne kadar da isabetli bir tanım, ne de yerli yerinde bir ifade. O kadar ben doluydu ki içi bazı nüktelere dahi mevzu bahis olmuştu: Bir gün kendisine, bir dostu:

-Üstad, dünyada iki büyük şair var, demiş.

Necip Fazıl'ın tepkisi şu olmuş:

-Öteki kim?

Yine onu enaniyetini ifade etmek için Cemil Meriç'in dediklerine bakalım: "Üstad, kanatlarının ihtişamından yere konamayan bir tavus kuşunu andırır."

"Enaniyeti olmasaydı velayete ulaşırdı" derlerdi.

Ah Üstad! Sözcüklerin kat kat tat!

Kalk da ömrüme renk kat!

Yazma eylemi için şunu söylemişti: "Kalemine yüreğinden kan çek!" diye.

Oyun yazarıydı, düşünce, tarih... Şairdi, hikâyeci, romancı... Fikir adamıydı, aksiyon. Siyasetçiydi, dergiciydi, tasavvufçu... Hatipti, dava adamıydı. Daha ne olsun?

Bir Adam Yaratmak ayarında bir oyun var mıdır acaba?

Müdafaaları kadar başka bir savunma var mıdır acaba?

Mahkemede hâkim nasihat ediyordu Üstâd'a: "Bak dostum, seni bundan böyle bir daha huzurumda görmeyeceğim değil mi?" diye. Necip Fazıl hayretle atıldı: "Ne o Hâkim Bey, istifa mı ediyorsunuz?" diye. Eyvallahı yoktu hiçbir kimseye hiçbir makama.

Efendisi Seyyid Abdülhakim Arvasi'dir ona ışık olan. Onu ilahi aşka gark eden, ona doğru yolu gösteren, ona şekil verendir O! Bunu ne güzel ifade etmişti:

"Tam otuz yıl saatim işlemiş ben durmuşum / Gökyüzünden habersiz uçurtma uçurmuşum." Dante gibidir Necip Fazıl, Cahit Sıtkı gibi. Öncesi ve sonrası diye bir zaman dilimi var onun dünyasında.

Bulanlar aramıştı biliyordu, o da bulmuştu sonunda. Rabbine dönmüştü yüzünü, içini rabbine açmıştı.

Ne kendi kimseye benzerdi, ne de kimse kendisine... Üstâd başka âlemdi. Bir başka kalemdi. Yalnızlık ve buhranı ifade eden 'Kaldırımlar' gibi ilk şiirlerinin yanı sıra olgunluk çağında karakterini beyan eden 'Çile' vb. şiirler de yazar. Son döneminde ise toplumsal bir safhaya geçer ki özellikle de 'Sakarya' şiiriyle. Yazının hemen hemen her türünde karşımıza çıkar Necip Fazıl! O çile adamıdır, dava! Yunus gibidir Necip Fazıl! Sevi işini davi işine tercih etmez o da! Tam tersine davi işini sevi işine tercih eder ve başarılı olur bu hususta.

"Dininin, dilinin, beyninin, ilminin, ırzının, evinin, kininin, kalbinin dâvacısı bir gençlik..." Gençliğe hitap eder. İdealize eder gençliği, idol olur, sohbetlerin baş konuğu. Oysa gençler isterse her şey değişir ona göre, gelişir. Bu yüzden önem verir gençlere, hitap eder onlara.

Üstâd'ın en sevdiğim şiirlerinden bir tanesi de "Beklenen" şiiridir.

Ne hasta bekler sabahı,

Ne taze ölüyü mezar.

Ne de şeytan, bir günahı,

Seni beklediğim kadar.

...

Ah Üstâd! Ağaç ve Büyük Doğu dergileriyle nam saldın. Millete aman geldi. Gına geldi. Ama yılmadın, tevkif edildin, suçlandın. Anlattın oysa bohem hayattan çıktın ve reddettin eskiyi ve onu hatırlatanları sana atfedilen şu hikâyecikte olduğu gibi hakladın: Necip Fazıl bir üniversitede katıldığı sempozyumda, izleyicilerden biri "Ben sizin geçmişinizi de biliyorum." diyerek kendisiyle eğlenmeye kalkışınca Üstâd şu muhteşem cevabı verir o zata: "Benim geçmişim bir çöplükten ibarettir ve çöplükleri ancak köpekler karıştırır." diye. Adrese teslim bir cevaptır bu! Sen onu reddettikleriyle vurursan o da seni elindeki 35'lik söz topuyla vurur.

Şairliğini seviyorum, fikir adamlığını, harbiliğini ve gözü karalığını, aksiyonerliğini, hazır cevaplılığını...

Daha ne olsun? Ne ister bir okur, yazarından şairinden? Örnek olarak var olsun yeter!

Ah Üstâd!

Seni okumak ve anlamak büyük tat!

"Biz bize gerici diyenlere

Deh demek için gerideyiz" derdi.

"Armut deyip geçmeyin. Onun ilk hecesi çoğu kişide yoktur" demişti.

Bir gün Üstâd'a sahilde rast gelen bir hayranı: "Üstâd! Senin bütün mücadelelerin güzel, hizmetlerin eşsiz ama... şu tarafın olmasa!" diye tenkit eder. Üstâd tebessümle cevabı adrese teslim eder: "Şu boğazdan geçen lüks ve güzel gemiyi görüyor musun? Bak ne kadar lüks ve konforlu değil mi? İşte böylesine lüks geminin tuvaleti de vardır!" diye.

Ah Üstâd!

Şairler yok bugün sen ayarında. Müteşairler çok ama şiirde hayır yok!

Mekanın cennet olsun Üstâd'ım!